

„Na odklad zahájení modernizace Elektrárny Prunéřov II doplatilo hlavně životní prostředí. Mohlo být lépe daleko dříve,“

uvedl pro All for Power Ing. Václav Matys, manažer obnovy elektráren Skupiny ČEZ.

Celkový pohled na elektrárnu v Prunéřově

Václav Matys

V roce 1988 vystudoval Gymnázium v Přelouči, následně studoval na ČVUT v Praze (Fakulta strojní) a Technickou univerzitu v Liberci (Fakulta strojní) dokončil v roce 2000. Od roku 1992 pracoval jako operátor v Elektrárně Chvaletice, od roku 1999 působil v elektrárně jako vedoucí technického rozvoje, v roce 2005 nastoupil do divize Výroba ČEZ (sekce obnovy zdrojů) jako vedoucí technické podpory, od roku 2006 do 2008 působil již jako ředitel sekce obnovy zdrojů. Od roku 2008 měl na starosti přípravu tuzemských projektů v divize Investice. Od roku 2010 působí na pozici vedoucího obnovy zdrojů Skupiny ČEZ.

Příprava projektu modernizace Prunéřov II trvala dlouhou dobu. S odstupem času vidíte možnost, kde se dalo čas zkrátit?

Máte pravdu, že doba od schválení záměru realizace komplexní obnovy po zahájení realizace trvala velmi dlouho. Celých pět let! To je opravdu abnormální. Důvodem pro takto dlouhé období byly neustále dokola předkládané, pozměňované i rozporuplné připomínky ze strany ekologických sdružení v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). Bohužel tento proces oproti standardnímu cca jednomu roku trval téměř dva roky. V navazujících řízeních pak ekologická sdružení vystupovala stejně intenzivně a tak procesy vydávání jednotlivých povolení byly dále prodlužovány až na nejzazší možné lhůty. Získání stavebního

Partie za kotli

povolení tedy trvalo necelých pět let. Je to velká škoda, nejen ekonomická, ale zejména ve vztahu k životnímu prostředí. Nemohli jsme zahájit stavbu a start provozu obnovovaných bloků jsme museli posunout o dva roky. O tyto dva roky déle se totiž musely provozovat původní bloky s nižší účinností, větší měnou spotřebou paliva a vyššími emisemi.

Kdybyste stál před obdobným projektem v budoucnosti, nač byste se zaměřil více a tlačil na to, aby se projekt realizoval ještě o něco lépe?

Nemyslím si, že by se projekt realizoval špatně.

Samozřejmě, vždy je co zlepšovat. Pokud se ale podívám na výsledky dokončené obnovy Elektrárny Tušimice II, máme se čím chlubit. Realizace nám přinesla snížení emisí o více než 79 %, zvýšení účinnosti o více než 6 % a tím i snížení spotřeby paliva o více než 14 %. To jsou skvělá čísla nejen pro ČEZ, ale hlavně pro obyvatele severních Čech. Výrazně se totiž snížily vlivy Elektrárny Tušimice II na životní prostředí a veřejné zdraví. Co se týče Prunéřova, býval bych rád zahájil komplexní obnovu dříve, nejlépe podle plánu, ale proč se to nepodařilo, jsem již naznačil.

Původní absorbér odsíření

Výstavba nového odsíření

Kde vidíte hlavní nedostatky současné české legislativy?

Naše legislativa je oproti jiným státům strašně složitá, což umožňuje mnoha zájmovým skupinám uplatňovat své „připomínky a požadavky“ neustále a dokola. Např. v sousedním Německu se připomínky dají na začátku legislativního procesu. Ty se vyřeší a pak již v dalších procesech se řeší jen věcné náměty. U nás to funguje tak, že při získávání každého jednotlivého povolení se musíte vypořádávat se stále stejnými námitkami, i když byly již jednou (i vícekrát) řádně vypořádány. To stojí nejen úsilí a peníze, ale hlavně spoustu času. A to je podle mého názoru špatně.

V jakém směru je podle Vás potřeba upravit průběh a principy EIA?

Víte, já jsem možná až moc zaujatý, ale podle mě je proces velmi administrativně náročný. Ono je těžké se vyjadřovat k procesu jako takovému jenom z pohledu výstavby či obnovy elektrárny. Že proces EIA existuje, není vůbec špatně. Je dobře znát dopady stavby na životní prostředí. Na druhou stranu délka procesu, jeho administrativní náročnost a nakonec fakt, že jeho skončením téma vlivů na životní prostředí v povolenacích řízeních vlastně

zdaleka nekončí, to vše dává velký prostor pro zlepšení legislativy směrem k podnikatelsky přívětivějšímu stavu. Rovněž rizika, která jsou spojena s možností ekologických sdružení dosáhnout zrušení celého procesu přípravy v jakémkoliv okamžiku do získání pravomocného stavebního povolení, a dokonce i po něm (!!!), ta jsou naprosto neúnosná a nelze se s jejich existencí spokojit.

Obnova je v plném běhu. Jak zatím hodnotíte dosavadní průběh rekonstrukce elektrárny v Pruněřově?

Rekonstrukce probíhá velice dobře. Po provedených demontážích a demolicích se velice čile rozbíhala stavební připravenost a dnes již probíhá postupná montáž jednotlivých technologických celků.

Mnoho bylo řečeno o aplikaci BAT technologií. Jsou v rámci Pruněřova nasazeny technologie, které bude mít tato elektrárna jako první na světě?

Využíváme těch nejmodernějších řešení, ale pouze takových, která jsou spolehlivá a ověřená. Např. tak jako v Tušimicích vyvedeme vyčištěné spaliny do chladicí věže pro zajištění ještě lepšího rozptylu než při použití klasického komína.

Jakou největší zkušenost jste si z modernizace Pruněřova II odnesl, resp. z průběhu akcí na všech uhelných elektrárnách Skupiny ČEZ?

Pro mě bylo velkým zadostiučiněním, když jsme obdrželi stavební povolení, které nabylo právní moci a mohli jsme zahájit rekonstrukci. Každý projekt je v něčem unikátní. Tušimice byly první, Ledvice největší, Počerady první paroplynový cyklus a Pruněřov nejdelší doba na získání povolení. Každý vám dá něco jiného. Jsem však rád, že jsem dostal důvěru společnosti a mohl jsem být u toho, když se celý tento program připravoval a následně i realizoval. Je to obrovská zkušenost.

Po realizaci Pruněřova II nastane čas na hodnocení celého projektu modernizace zdrojů ve vaší společnosti. Naplní se předpokládané závěry?

Z mého pohledu již nyní musí občané v severních Čechách pocítit, že projekt obnovy a výstavby zdrojů přinesl ještě další zlepšení životního prostředí. Snížení emisní zátěže o 79 % oproti stavu v roce 2005 je významným příspěvkem Skupiny ČEZ. Po technické stránce se projekty daří realizovat s ještě lepšími parametry, než jsme předpokládali, a to po všech peripetích, kterými jsme museli projít. Byť je na závěrečné stanovisko ještě brzy, neboť máme před sebou stále téměř třetinu obnovy, věřím, že dosavadní úspěchy nejsou zdaleka posledními, kterých se nám podařilo dosáhnout.

Projevil se v rámci Pruněřova fakt, že část dodavatelů získala zkušenosti z jiných retrofitů (Tušimice, Ledvice...)? Je průběh realizace Pruněřova snazší?

Ono je hrozně těžké vyzdvihnout jednu nebo dvě společnosti. Určitě bylo dobře, že hlavní subdodavatelé zůstali stejní jako v případě obnovy elektrárny v Tušimicích. Tam totiž probíhala společná obroda a nastavování, co kdo chce a vyžaduje. Na Pruněřově už vyžadujeme přenos best practice. Myslím, že pro obě strany, odběratel a dodavatel, je to nutná záležitost. Oba se šetří čas a v konečném důsledku i peníze.

V jednom z rozhovorů, který připravuji pro AFP na téma hutnictví, jsem zjistil, že oproti roku 1946 poklesly k současnosti veškeré emise českých hutí na 1 %. Existuje podobná statistika i v rámci energetických zařízení ČEZ.

Nedokážu komentovat vývoj emisí v hutním průmyslu, ale energetika se v Česku rozvíjela výrazně až od 50. let 20. století. V současné době je instalovaná kapacita v energetice v ČR nejvyšší, jaká kdy byla (přes 20 GW), zatímco její emise neustále klesají. Například emise prachu z elektráren ČEZ ve srovnání s rokem 1980 klesly o více než 99 %!

Všechny uhelné elektrárny ČEZ jsou již od konce roku 1998 vybaveny zařízeními na snižování emisí látek znečišťujících ovzduší. ČEZ od svého vzniku investoval do ekologických programů desítky miliard korun, jednoznačně nejvíce ze všech ekonomických subjektů v České republice.

(čes)